

กระทู้ถามที่ ๑๐๑๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางในการแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าที่มีราคาแพง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ไฟฟ้าเป็นระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างมากในชีวิตประจำวันไม่เพียงแต่ในระดับจุลภาค เช่น บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย หากแต่ยังรวมไปถึงระดับมหภาค ทางด้านอุตสาหกรรม และวงการแพทย์อีกด้วย ในปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนเมืองและเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่การผลิตไฟฟ้าต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเพียงพอและกว้างขวาง โดยในปัจจุบันปัญหาค่าไฟฟ้ามีราคาแพงพบความผิดปกติในหลายประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ ๑ กระบวนการรับซื้อไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน ใช้กระบวนการเดียวกับการรับซื้อไฟฟ้า ๕,๒๐๐ เมกะวัตต์ ที่ผ่านมา รัฐมนตรีก็เคยอยู่ในคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ในรัฐบาลที่ผ่านมาย่อมปฏิเสธการรับรู้รับทราบไม่ได้ว่า ไม่มีการประมูล ไม่มีการแข่งขันเกิดขึ้น

ประเด็นที่ ๒ ไม่มีการประกาศหลักเกณฑ์ล่วงหน้า ทั้งที่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างปกติต้องมีการประกาศหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนก่อนผู้ประมูลยื่นซองประมูล แต่ครั้งนี้ใช้วิธีการคัดเลือกแบบที่ไม่มีความโปร่งใส โดยให้เอกชนมายื่นซองก่อน เมื่อปิดรับซองในการสมัครแล้วค่อยประกาศหลักเกณฑ์ในภายหลัง กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ ได้ส่งผลให้การรับซื้อพลังงาน ๕,๒๐๐ เมกะวัตต์ที่ผ่านมามีกลุ่มทุนพลังงานบางกลุ่มที่กินรวบ ได้รับสัมปทานจากรัฐไปถึงร้อยละ ๕๘ ของการรับซื้อในครั้งที่ผ่านมา และกำลังจะเกิดขึ้นอีกครั้ง

ประเด็นที่ ๓ มีการปิดกั้นการแข่งขัน โดยการประกาศรับซื้อ ๓,๖๐๐ เมกะวัตต์ในครั้งนี้มีจำนวนกว่า ๒,๐๐๐ เมกะวัตต์ ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เป็นโควต้าที่ล็อกให้ผู้ที่ยื่นซองในครั้งที่แล้ว แต่ไม่ได้รับการคัดเลือก โดยคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้มีการออกมติเป็นข้อสังเกตแล้วว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ลักษณะนี้เป็น การปิดกั้นการแข่งขันของผู้ประกอบการรายใหม่ และเป็น การตัดโอกาสของประเทศที่จะได้ผู้เสนอราคาที่ดีกว่า หรือมีคุณภาพที่ดีกว่า แต่รัฐมนตรีกลับมีการ

เดินทางต่อ

ประเด็นที่ ๔ การประกาศการรับซื้อโดยไม่จำเป็น โดยอ้างเรื่องพลังงานสะอาดจำเป็นต้องใช้วิธีการรับซื้อจริงหรือไม่ ในเมื่อมีนโยบาย Direct PPA ที่ให้เอกชนที่ต้องการลงทุนในประเทศ หากต้องการใช้พลังงานสะอาด สามารถทำสัญญารับซื้อจากผู้ผลิตรายย่อยได้โดยตรงอยู่แล้ว เหตุใดต้องใช้วิธีการรับซื้อพลังงานไฟฟ้าหมุนเวียน รวมทั้งแถมซื้อในราคาแพงกว่าความเป็นจริง โดยประเด็นดังกล่าวในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีการตั้งกระทู้ถามสด ด้วยวาจาต่อนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับการรับซื้อพลังงานไฟฟ้าหมุนเวียน ๓,๖๐๐ เมกะวัตต์ โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มาเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนแล้ว แต่ปัจจุบันปัญหาค่าไฟฟ้า ยังคงมีราคาแพง และไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่อให้ค่าไฟฟ้ามียุทธราคาแพงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ถ้าไม่มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจะมีมาตรการในการดูแลและเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาค่าไฟฟ้าราคาแพงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ธีรจชัย พันธุมาศ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๑๘ ร.

ของ นายธีรจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กรุงเทพมหานคร
เรื่อง แนวทางในการแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าที่มีราคาแพง

ข้าพเจ้า นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถามเรื่อง แนวทางในการแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าที่มีราคาแพง ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจที่ได้รับรายงานจากกระทรวงพลังงาน ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงพลังงาน รายงานว่า การรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพิ่มเติม ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ ปริมาณ ๓,๖๖๘.๕ เมกะวัตต์ ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ เป็นการขยายการรับซื้อไฟฟ้าที่ดำเนินการต่อเนื่องมาจากการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนกลุ่มที่ไม่มีต้นทุนเชื้อเพลิงและขยะอุตสาหกรรม ปริมาณรวม ๕,๒๐๓ เมกะวัตต์ ภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP 2018 Rev.1) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕) เนื่องจากการเปิดรับซื้อในรอบแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีปริมาณเสนอขายไฟฟ้ารวมกันกว่า ๑๗,๐๐๐ เมกะวัตต์ สูงกว่าเป้าหมายการรับซื้อประมาณ ๓ เท่า ทำให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีศักยภาพอีกมากที่จะพัฒนาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลมโดยการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพิ่มเติมปริมาณ ๓,๖๖๘.๕ เมกะวัตต์ ดังกล่าว เป็นการรับซื้อไฟฟ้าในรูปแบบ FiT ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ โดยมีอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ประมาณ ๒.๑๖ บาทต่อหน่วย และอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานลมประมาณ ๓.๑๐ บาทต่อหน่วย จากอัตรารับซื้อดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นอัตรารับซื้อที่ถูกกว่าเมื่อเทียบกับอัตราราคาไฟฟ้าขายส่ง (Grid Parity) ในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยประมาณ ๓.๒๕ บาทต่อหน่วย อีกทั้งการรับซื้อดังกล่าวมีอัตรารับซื้อคงที่ตลอดอายุสัญญา ๒๐ - ๒๕ ปี และไม่ผันผวนไปตามสถานการณ์โลก ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางด้านราคาค่าไฟฟ้าของประเทศได้ในระยะยาวอีกด้วย

ทั้งนี้ จากการประเมินค่าไฟฟ้าของร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ (Power Development Plan : PDP 2024) ซึ่งได้รวมการรับซื้อไฟฟ้า

ดังกล่าวไว้ด้วยแล้ว พบว่ามีค่าไฟฟ้า (Levelized Price) ตลอดแผน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐) ที่ต่ำกว่า ๔ บาทต่อหน่วย (๓.๘๗ บาทต่อหน่วย) และเมื่อเปรียบเทียบกับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP 2018 Rev.1) โดยใช้สมมติฐานค่าเชื้อเพลิงเหมือนกัน (๓.๙๕ บาทต่อหน่วย) พบว่าค่าไฟฟ้าในร่างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ (Power Development Plan : PDP 2024) จะถูกกว่าตลอดทั้งแผนด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเพิ่มเติมปริมาณ ๓,๖๖๘.๕ เมกะวัตต์ดังกล่าว ไม่ได้ทำให้ค่าไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นหรือเป็นภาระค่าไฟฟ้าต่อประชาชนแต่อย่างใด

อนึ่ง ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่ออัตราค่าไฟฟ้าคือราคาก๊าซธรรมชาติ เนื่องจากต้นทุนค่าไฟฟ้า ประกอบด้วยต้นทุนเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ต้นทุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ต้นทุนระบบส่งไฟฟ้า ต้นทุนระบบจำหน่ายไฟฟ้าและค่าปลีก ซึ่งมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของค่าไฟฟ้าที่เรียกเก็บจากประชาชนเป็นต้นทุนค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า และประเทศไทยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้า โดยการจัดทำร่างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ (Power Development Plan : PDP 2024) กระทรวงพลังงานให้ความสำคัญทั้งในด้านความมั่นคงของระบบไฟฟ้าของประเทศ ต้นทุนค่าไฟฟ้ามีความเหมาะสม และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดและลดการพึ่งพาการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิงที่มีราคาสูงและมีความผันผวน ทั้งนี้ ตามร่างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ (Power Development Plan : PDP 2024) ณ ปี พ.ศ. ๒๕๘๐ สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ จะลดจากปัจจุบันที่ร้อยละ ๖๐ เหลือประมาณร้อยละ ๔๑ และสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันร้อยละ ๒๒ เป็นร้อยละ ๕๑ ซึ่งจากการลดสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติลงจะส่งผลให้ค่าไฟฟ้าตามร่างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ (Power Development Plan : PDP 2024) มีแนวโน้มลดลงจากการลดสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลงอย่างมีนัยสำคัญ

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงพลังงาน รายงานว่า มีการกำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าของประชาชน โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความเป็นธรรมต่อทั้งผู้ใช้ไฟฟ้าและผู้ให้บริการกิจการไฟฟ้า ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงกำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าให้สะท้อนต้นทุนมาโดยตลอด อีกทั้งติดตามสถานการณ์

ความผันผวนของราคาพลังงานโลกอย่างใกล้ชิด เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาและบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนด้วยการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า โดยที่ผ่านมามีต้นทุนเชื้อเพลิงและอัตราแลกเปลี่ยนเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาค่าไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง จากสถานการณ์ราคาพลังงานโลก กระทรวงพลังงานจึงเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ “มาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชน” โดยการช่วยเหลือค่าไฟฟ้าของกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๓๐๐ หน่วยต่อเดือน โดยตรึงค่าไฟฟ้าให้กับกลุ่มเปราะบางอยู่ที่ระดับ ๓.๙๙ บาทต่อหน่วย (ให้ส่วนลดค่าไฟฟ้า ๑๖.๐๕ สตางค์ต่อหน่วย จากค่าไฟฟ้าเฉลี่ย ๔.๑๕ บาทต่อหน่วย) แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัยในพื้นที่ของการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รวมถึงลูกค้ารายย่อยของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และผู้ใช้ไฟฟ้าพื้นที่บริการของกิจการไฟฟ้าสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ เป็นเวลา ๔ เดือน (เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๘) โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาบรรจุวาระเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป